

Ára 1 lej

Ziестet!

Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám: 81
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 80. szám

Kedd

Cluj-Kolozsvár, 1932. szept. 20

Akinek holt hírét

keltik, az sokáig fog élni. Egyáltalán nincs kizárva, hogy így lesz a Vaida-kormányral is, amelynek tegnap hirtelen lemondását repítette szét a hírharang. Bizonyos, hogy ez a kormányválság nagyon váratlanul és meglepetésszerűen ért mindenkit, mert azok dacára, hogy a kormány uralomra jutása óta sok ellentét merült fel az egyes kormányzati tényezők között, az új kormányt általában mégis stabilnak, állandónak lehetett tartani. Erre az állandó kormányzatra végére valóban nagy szüksége volna ennek a szegény országnak, mert kinjainknak-bajainknak éppen az az egyik kútforrása, hogy itt a kormányok sohasem biztos életűek s így nem igen tudnak végérvényesen eredményes munkát teljesíteni.

Már-már azt hittük, hogy a Vaidáéknak sikerül hosszabb ideig berendezkedniök a minisztériumokban, de sajnos ezek a hírek ellentmondanak bizakodásunknak. Érdekes, hogy a tegnapi híreket éppen a kormányhoz közelálló körök dobták felszínre, nem azért mert egy jobb kormányt tudnának helyükbe állítani, hanem inkább azért, mert az ország érdekében kevésnek tartják azt az eredményt, amit eddig Vaidáéknak sikerült elérniök. Különösen a konverzió kérdése az, ami a bukás hírét némileg valószínűvé tette. A konverzió kérdésében feltétlenül nagy ellentétek vannak magában a nemzeti paraszt párt kebelében is, de nagy ellentétek merültek fel az ország pénzügyi és politikai köreiből is. Senki sem tudja, hogy vajjon mi volna jobb, meghagyni a konverziót az Argetoianu-féle első törvény szerint, vagy figyelembe véve a tőke érdekeit, azt annak érdekében módosítani. A nagytőke régi szellemű hívei okvetlen módosítást kívánnak, míg a nép nemcsak hogy ellen van a módosításnak, hanem annak a városi lakosságra való kiterjesztését kívánja. Az e körül támadt ellentétek idézték fel tegnap is a kormány távozásának korai hírét, mint ahogy már eddig is sok bajt okozott a konverzió körüli vita. De mi hiszünk a példabeszéd örök igazságában, s hisszük azt is, hogy a kormány megfog birkózni a konverzió mérges kigyójával is s megerősítve a régi közmondás örök érvényét, sokáig marad még uralmon.

Éles ellentétbe kerültek egymással a kormány erdélyi és regáti tagjai Iunian miatt

BUCURESTI. Iunian megérkezése teljes felfordulást idézett elő a politikai életben.

Megbízható értesülés szerint Iunian megjelent Színájában s a király előtt kijelentette, hogy nincs megelégedve a konverziós javaslat jelenlegi moratórium formájával és benyújtásának időpontjával.

Elutazása előtt abban állapotodott meg pártja vezetőivel, hogy a konverzió megváltoztatására szeptember folyamán sor sem kerül és csodálkozik, hogy az ő meghallgatása nélkül így alakult a helyzet.

Iunian hangsúlyozza, hogy ismeri és tiszteli a pártfegyelmet, de ezenkívül létezik a képviselői felelősség is a választókkal szemben.

Szerinte teljesen elvész a bizalom olyan vezetők iránt, akik az egy-

szer létrejött megállapodást nem tartják be.

Iunian magatartásából tisztán kiviláglik, hogy a nemzeti-paraszt párt regáti csoportjának érdekeit félti az erdélyiekkel szemben. Este bankett volt Iunian tiszteletére, amelyen a nemzeti parasztpárt regáti szárnya teljes számmal képviselve volt.

Mirto, Joanitescu, Raducanu, Lupescu, Coltescu, Moldovan, Graur, Radulescu-Mehedinti és még vagy harminc parasztpárti vezető egyéniség ült a bankettasztalnál, akiknek jelenléte mindenesetre amellott bizonyít, hogy Iunian hívei szaporodnak.

MANIU KÉRI PÁRTJÁT, HOGY NE OKOZZANAK NEHÉZSÉGET A KORMÁNYNAK

BUCURESTI. A kamara és szenátus egyesített bizottsága tegnap

este hét órakor ülést tartott. Az ülésen.

Maniu kifejtette, hogy a parlament előtt fekvő konverziót pótló moratóriumjavaslat nem akar végleges megoldást hozni. A javaslat célja az, hogy a tizennyolc hónap alatt a mezőgazdaság talpraállhasson, mert remélhetőleg addig az általános gazdasági viszonyok kedvezőbbé válnak. Kéri a bizottságot, hogy fogadja el a javaslatot jelenlegi formájában s ne okozzanak nehézséget a kormánynak a javaslat elfogadása tekintetében.

Vlad Aurel a moratóriumjavaslatot szintén nem tartja jónak és kéri, hogy azt lényegesen módosítsák. Moldoveanu Dumitru képviselő kifejti, hogy a moratóriumjavaslat a mezőgazdasági adósoknak csak egy hányadát elégítheti ki.

Az angol-francia ellenszenv erős egységbe tömöríti egész Németországot

BERLIN. Az angol memorandum Franciaországban meglehetősen megelégedést, a német politikai körökben azonban — mint berlini jelentésekből kitűnik — meglehetősen lehangoltságot keltett, mert Anglia sokkal nagyobb mértékben teszi magáévá a francia álláspontot, mint a németet.

Az angol véleményekkel körülbelül egyidőben hangzott el Herriotnak egy beszéde, melyben meglehetősen élesen száll szembe a német kormány külpolitikájával. Erre a beszédre válaszul Papenék, a hírek szerint, azt tervezik, hogy az összes német polgári pártokat a Hitler-féle nemzeti szociálistáktól egészen a katolikus centrum-pártig, egységes kormánytámogató blokkba igyekeznek tömöríteni.

Arra, vonatkozóan, hogy ezt a kísérletet a német politikai körök-

ben hogyan fogadták, még nem érkeztek jelentések, csak annyi bizonyos, hogy addig, amíg a német nemzeti pártra ebben a kísérletben Papen feltétlenül számíthat, addig a köztársasági polgári pártoknak

Az angolok a leszerelési konferencia elhalasztását javasolják Németország jegyzéke miatt

GENF. A leszerelési konferencia háromnapos szünet után holnap ismét megkezdheti tanácskozásait. Henderson volt angol külügyminiszter, a leszerelési konferencia elnöke vasárnap óta Genfben tartózkodik, hogy a szükséges előkészületeket a konferencia megnyitására megtegye. Henderson az újságírók előtt kijelentette, hogy a németek távolmaradása esetén is megkezdheti a konferencia tanácskozásait. Henderson bízik abban, hogy a német kormány megmáskítja elhatározását s az utolsó pillanatban elküldi delegátusait Genfbe.

azok a frakciói, amelyek a weimari szellem folytatásához feltétlenül ragaszkodnak, addig annyira idegenkedtek az ilyesféle gondolat megoldásától is, mint a nemzeti szociálisták.

Páris. Beavatott párisi politikai körök értesülése szerint az angol delegáció azt javasolja majd Genfben, hogy napolják el a leszerelési konferencia elnökségének szerdára összehívott ülését. A francia sajtó egyöntetűen megállapítja, hogy Herriot a leghatározottabban ellenézni fogja ezt az elnapolást, sőt végleg kilép tartózkodásából és támadásba megy át. A lapok úgy tudják, hogy Herriot szóba hozza majd Genfben a különböző állítólagos francia bizonyítékokat, amelyek igazolják, hogy Németország titokban fegyverkezik.

Amit egyik városnak lehet, azt nem szabad a másinak

Miért kell bélyeget tenni a politikai célt szolgáló új fényképes igazolványokra?

CLUJ-KOLOZSVÁR. A városházán most folyik a fényképes személyazonossági igazolványok kiállítás. A város vezetői falragaszokon hívták fel a közönség figyelmét, hogy záros határidőn belül mindenki váltsa ki fényképes igazolványát, annál is inkább, mert már a legközelebbi választások alkalmával csak ezen igazolványok alapján lehet szavazni s így a szavazók érdeke, hogy minél előbb igazolványaik birtokába jussanak.

Idáig rendben is volna, sőt az is teljesen érthető, hogy újabban az igazolványok kiállításáért nem szednek külön illetékeket, már csak azért sem, mert az új fényképes igazolvány tisztán politikai célokat szolgál s esetleges rendőri razziák, vagy lakásajánlatok alkalmával nem bizonyulnak elégségeseknek.

Az igazolványok körül ott van a hiba, hogy mindenkitől 14 lejes okmány és 2 lejes repülőbélyeget követelnek, amelyeket az igazolványra ragasztanak rá. Ez pedig kétszeresen súlyos hiba. Először azért súlyos, mert az embereknek ma 16 lejük sem igen van — főleg politikai célokra s éppen elég kiadást jelent a kisemberek részére az igazolványhoz szükséges előírt fényképek beszerzése, amelynek árát csak a legnagyobb nehézséggel tudják kiizadni s nem igen marad felesleges 16 lejük bélyegköltségre, csak azért, mert az állam érdeke azt kívánja, hogy a választópolgárokat az esetleges választási

visszaélések megakadályozására fényképes igazolványokkal lássák el.

A másik hiba a 16 lejes bélyegilleték körül az, hogy sem Bukarest, sem pedig a többi régi városok, sőt néhány erdélyi város sem inkasszálja az igazolványokat a bélyegilletékeket s azokat bélyegmentesen állítja ki, biztosan valamilyen rendelet vagy utasítás alapján. Már pedig ha az ország más városaiban a tisztán politikai célt szolgáló fényképes igazolványokat bélyegmentesen állítják ki, miért

inkasszálja Kolozsvár városa az éhhalál küszöbén álló kisemberektől a bélyegilletékeket.

A város vezetőinek be kell látniuk, hogy ma nem igen van az embereknek felesleges 16 lejük s ha a többi városoknak meg volt rá a módjuk, hogy az igazolványokat bélyegmentesen állítsák ki, úgy Kolozsváron is mentesíteni kell a lakosságot a felesleges bélyegköltségtől, mert akkor is ép elég kiadás a szegény emberek részére a hivatalból előírt nagyságu és alakú fényképek beszerzése.

Letartóztattak egy szovjet kurirt, aki a postát szállította Oroszországból

ORHEI. Tegnap délután az orhei szigurancának sikerült elfognia egy szovjetkurirt, aki a postát hozta át Oroszországból. A kurirt egy Ukrajnából nemrégén átszökött orosz ismerte fel, aki azonnal értesítette a szigurancát,

s a sziguranca tagjai üldözőbe vették a szovjetkurirt, akit

hosszas hajszá után sikerült elfogni.

Az elfogott kurirnak a nevét a sziguranca egyelőre titokban tartja a kutatások érdekében. A szovjet kurirnál levelek egy orhei fiatal ügyvédnek szököttak, akit a sziguranca még az éjszaka folyamán letartóztattott.

Kétszer tette meg az utat Szatmártól Bukarestig egy jegyző gyalog, hogy nyugdíjaztassa magát s végül egy zsebmetesző ellopta az iratait

BUCURESTI. Siepelman József, az egyik szatmármegyei falu jegyzője letöltve szolgálati éveit, kérte a nyugdíjazását. Kérését és összes okmányait benyújtotta a nyugdíjintézetnek. Siepelman néhány hónapig várt, azonban látva hogy beadott kérését egyáltalán nem veszik számba, elhatározta, hogy Bukarestbe megy, hogy valamilyen nyugdíjügyét elintézhesse.

Tekintettel azonban arra, hogy pénze nem volt,

Szatmártól Bukarestig az utat gyalog tette meg.

Amikor odaérkezett, jelentkezett a nyugdíjintézetnél, ahol azt a választ kapta, hogy iratai nincsenek ott. Mit tehetett a szerencsétlen ember? Gyalog visszatért Szatmárra.

Ismét beszerezte a szükséges okmányokat. Ekkor aztán másodszor

indult el Bukarestbe. Szatmártól Bukarestig az ut azonban nagyon hosszú.

28 napot gyalogolt a szerencsétlen ember, míg végre folyó hó 18-ra virradóra megérkezett a fővárosba.

Kiéhezve és kifáradva a rettenetes hosszú úttól, a Grivita-uccán összeesett és elaludt. Amikor felébredt, az első gondolja az volt, hogy rendbeszedje aktáit és induljon a nyugdíjintézetbe. Azonban kétségbeesetten vette észre, hogy

egy zsebtolvaj a zsebeit kivágta és az iratait ellopta.

A szerencsétlen jegyző öngyilkos akart lenni, de a rendőrszem megakadályozta ebbeli szándékát. Siepelmant bevitték a központi rendőrségre, ahol felvették panaszát. A rendőrség erőiesen kutató az elveszett akták után.

Három szörnyű tragédia egy napon Öngyilkos lett egy diák az érettségi miatt

ZALAU-ZILAH. Éltető Zoltán, a Wesselényi-kollégium most érettségizett 19 éves diákja tegnap este fel a Kishükk erdőben öngyilkos lett. Éltető Zoltánnak a tavaszon nem sikerült az érettségi vizsgája, s most az őszi szezonban ismét vizsgára kellett volna állnia. Az érzékeny lelkű fiú azonban nem tudott megbarátkozni azzal, hogy ismét elbukjon a vizsgán és ezért kiment a közeli erdőbe és ott végzett életével.

Kani János 77 éves szamosud-

varhelyi lakos azzal volt megbízva, hogy a falu bikáira ügyeljen. Tegnap, amikor az öregember vizre akarta eresztetni a bikákat, az egyik állat megvadult s oly hatalmas erővel lökte fel az öregembert a levegőbe, hogy az azonnal meghalt. Az ügyészség, miután a nyomozást befejezte, megengedte az öreg eltemetését.

Ugyanazon a napon Zilah főterén Dolinger Györgyöt egy ló olyan szerencsétlenül rugta hasba, hogy azonnal meghalt.

Egy fiatal pár borzalmas féltékenységi drámája

BACAU. Tegnap a késő estéli órákban megrendítő dráma játszódott le Băcăuban. Egy fiatalember revolveréből többször szerelmesére lőtt. Miután látta, hogy az meghalt, saját maga ellen fordította a gyilkos fegyvert.

Kicsi Juliska ez előtt 9 hónappal megismerkedett Filipescu János nevű fiatalemberrel, aki az utépítésznél teljesített szolgálatot. A leány halálisan szerelmes lett Filipescuba. A múlt hetekben, miután Filipescu megígérte a leánynak, hogy elfogja venni, a fiatal pár anélkül, hogy hivatalosan megesküdtek volna, együvé költözött. A szépen beindult próbaházasság elég rózsásnak mutatkozott az első időben, azonban a fiúnak a lelkét megejtette a féltékenység ördöge és megtiltotta szerelmesének, hogy más férfire még csak rá is nézzen. Sőt a végén még az uccára sem engedte ki. Ettől kezdve a leány élete valóságos kinszenvedés volt. Erre a leány elhatározta, hogy megszökik Filipescutól. Egy adott pillanatban sikerült is neki a szökés. Filipescu felháborodva kereste az egész városban, míg végül rá talált Klein Ézsaiás házában, ahol a leány szolgálatot teljesített. Amikor összetalálkoztak, a férfi kérte, hogy térjen vissza hozzá és megígérte, hogy nem sokára feleségül veszi. A férfi, amikor látta, hogy nem megy semmire sem a leánnyal, elutazott a városból a leány rokonaihoz, akiknek a segítségét kérte, hogy beszéljék rá a leányt, hogy menjen hozzá feleségül. A leány rokonai azonban nem voltak hajlandók neki segítségére lenni. Erre Filipescu bánatában elhatározta, hogy meggyilkolja a leányt. S valóban tegnap Băcăuban érkezett, felkereste a leányt és három golyóval halálisan megsebesítette. Majd a fegyvert a saját fejének szegezte és golyót eresztett bele. A kiszállott hatóság mind a kettőnek csak a halálát tudta megállapítani.

RÁDIO

KEDD, SEPTEMBER 20.

Budapest. 11.15: Honvédszenekar. 14: Déli harangszó. 14.05: Rádió-kvintett. 18: Meseóra. 19: Szalonzenekari hangverseny. 20.45: Budapesti koncertzenekar hangversenye. 22: Előadás. 22.30: Héber egyházi dalok. Utána Sovánka Nándor cigányzenekara.

Bukarest. 15: Gramofon. 18: Vegyes hangverseny. 19.10: Vegyes hangverseny. 20: Rádió-szabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Rádiózenekar. 21.30: Előadás. 21.45: Ének. 22.05: Rádiózenekar.

Magyar kombinált csapat Zágrábban. Szerdán magyar profi kombinált csapat játszik Zágrábban az ottani válogatottal. A magyar csapat a következő felállításban szerepel: Aknay, Budás, Korányi, Borsányi, Mooré, Szaniszló, Markos, Avar, Teleki (Kalmár), Cseh II., Titkos.

MOZI

EDISON-MOZGÓ MŰSORA:

Ma és a következő napon 3, 6 és 9 órakor: *Primadonna betörője*. Főszerepben Jeanette Macdonald, Reginald Denny. — Ezenkívül *Ördög barátja*. Főszerepben Milton Sils, Dorothy Mackail.

Győződjön meg a BONYHAY hentesárak minőségeiről

Strada. Memorandului 4.
DELICATESSE
Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Szeptember 20. Kedd. Róm. katn. Euszták. Frider. Prot. Fausta. Eustach. Görög. Eustachie. Izr. 19. Elul.

Találka az uccasarkon.

— Régóta várja önagságát?

— Hat hete minden este. A drágának ugyanis kissé rossz az emlékezőtehetsége...

Egy kolozsvári fiatalember szerelmes lett egy jómodú lányba. Egy nap odaállt az apa elé:

— Szeretném, ha meglágyulna a szíve és nekem adná a lányát, — mondta a jójelölt.

Az apa dühösen válaszolt:

— Ha a szíve meglágyulna? Én nem a szíve, hanem az agyadra szoktam hallgatni.

— Hm, — mondta a fiatalember, — akkor várak addig, míg az agy meglágyul meg.

— **Időjárásjelentés:** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint továbbra is derült idő várható.

— **Inspekciós gyógyszerárak.** Lukács (Unió-ucca), Minerva (Ferdinand király-ut), dr. Olaru (Str. Regina Maria.)

— **Deleu polgármester Bukarestbe utazik.** Holnap dr. V. Deleu a városi interimár bizottság elnöke Bukarestbe utazik, hogy a város különböző fontos problémáját szótárgyalja, köztük a 30 millió lejes városi kölcsön ügyét is.

— **A vasárnapi kirándulások.** Az Erdélyi Kárpát Egyesület „Gyopár” turista csoportja szeptember 25-én, vasárnap a következő túrákat rendezi: Autós túra Ciegler vezetésével Reketőba és a Dobrinra. Részvételi díjak tagoknak 45, vendégeknek 55 lej. Jelentkezni lehet a túrára a Szabó Jenő cégnél (Ziegler-nél) és a Mátyásházban. Gyalogos kirándulás Gergely János és Kósa László vezetésével a Szt. János kúthoz és a Bükkbe, hol turistáink bekapcsolódnak a kath. Legényegylet aznapi Bükki „Gulyás” ünnepévébe. Indulás a gyalogos túrára vasárnap reggel 7 órakor.

— **Titokzatos hulla az ország-uton.** Mezőszilvás községből jelentette a csendőrség, hogy a Kolozsvár—szászrégeni utvonalon, Mezőszilvás-község határában egy emberi hullát találtak. A halott, a csendőrség megállapítása szerint, Gutti Sándor 60 éves cigányember. A titokzatos hulla ügyében bevezették a nyomozást.

— **Elitették a szentpáli tolvaj cigányokat.** A törvényszék IV. székéje ma délelőtti tárgyalta a szentpáli tolvaj cigányok ügyét. Rostás Péter és két fia: László és János egy félévvel ezelőtt több házba törtek be Szentpálon, ruhát, pénzt és minden elképzelhető dolgot lopáltak. A ma délelőtti tárgyaláson a bíróság az apát 2 és fél évre, az egyik fiút 2 évre, a másikat pedig 1 évre ítélte. A vádlottak felelősek.

Még az ős folyamán megkezdik a Bocskai-téri katedrális körüli térség parkirozását

CLUJ-KOLOZSVÁR. Amióta a Bocskai-téri görög-keleti katedrális építési munkálatai szünetelnek, a templomkörüli térség a legelhanyagoltabb állapotba került. A templom körül méterszázmra nő a fű, a bózot. A kórákások patkányfészkek szolgálnak, amelyekre azután a környék kutyái, macskái szoktak vadászatot rendezni... Mindez a város szívében!

Dr. A. T. Muresan, a városrendészeti ügyosztály vezetője, a görög keleti egyházzal karöltve most egy tervezett dolgozott ki a templom körüli térség parkirozására és rendezésére. A tervezet szerinti parkirozási és rendezési munkálatok még az ős folyamán megkezdődnek s minden remény meg van arra, hogy rövidesen rendbehozzák a Bocskai-teret.

A bukaresti orvostörténeti kongresszus külföldi résztvevőinek látogatása Kolozsváron

CLUJ-KOLOZSVÁR. Szerdán érkeznek Kolozsvárra a bukaresti orvostörténeti kongresszus külföldi résztvevői több román orvos kíséretében. A külföldi orvosok már néhány nap óta tanulmánykirándulást tartanak az ország különböző városában és ez alkalommal fogják felkeresni Kolozsvárt is. Ugy az egyetem, mint a diákság megkezdte az előkészületeket a külföldi vendégek fogadtatására.

— **Bezárták a Ferdinánd kávéházat.** Néhány héttel ezelőtt jelentettük már, hogy a Ferdinánd kávéház berendezését adótartozás fejében elárverezték s a berendezést a második árverésen a Bognár és Szántó cég vásárolta meg. Az árverés után a kávéház a régi vezetésben továbbra is nyitva maradt, sőt még tegnap este is nyitva volt. Ma reggel azonban meglepetésszerűen a berendezés tulajdonosai a kávéházat bezárták s megkezdtek a berendezés elhordását. A Ferdinánd kávéház hirtelen bezárásának, hírek szerint, az az oka, hogy a kávéház nagyon sok házbérrel van hátralekban s a háztulajdonos Casa Pădurilor követelését peresítette, a berendezést megvásárló Bognár és Szántó cég viszont nem akarta kitenni magát annak, hogy házbértartozás fejében a tulajdonát képező berendezési tárgyakat lefoglalják. Ennek elkerülése végett döntött a cég a berendezés elszállítása mellett, ami természetesen az amugy is fizetési nehézségekkel küzdő kávéház bezárását eredményezte egyelőre. Egy másik verzió szerint nincs kizárva azonban, hogy tisztázva a kávéház anyagi ügyét, a kávéházat revonálni fogják s újra megnyitják.

— **Váltóhamisítással vádolt kolozsvári szobafestő.** A törvényszék negyedik szekciója ma délelőtti tárgyalta Loránd Gusztáv váltóhamisítással vádolt kolozsvári szobafestő ügyét. Ezelőtt két évvel történt, hogy Loránd Gusztáv özvegy Kertész Jánosné helybeli asszony aláírásával egy 6000 lejről szóló váltóval egy kerékpárt vett. Ezt megelőzőleg azonban bizonyos garanciás állást vállalt szintén az özvegy asszony által aláírt váltóval, amely állás megszűnt és a váltó visszakerült a tulajdonába. Az ügyben az a legérdekesebb, hogy az özvegy a váltó megsemmisítéséről beszél, míg Loránd Gusztáv a törvényszék elnöke előtt felmutatta a váltót, amelyen az aláírás teljesen megegyezik az özvegy aláírásával. A tárgyalást felfüggesztették addig, míg a két írást dr. Kernbach írásszakértő felülvizsgálja.

— **Lángok martaléka lett Sztambul egyik városnegyede.** Sztambul egyik városnegyedében hatalmas tűz pusztított. A tűz az egész városrészt megsemmisítette. Több nagyobb gyár szintén a lángok martaléka lett. A kár több millió frankra rug.

— **Két turista a vízbe fullt.** Sulyos szerencsétlenség történt ma a Zürich-tavon. Egy vitorlás, amelyen két turista csónakázott, felfordult és mielőtt még segítség érkezhett volna, mindketten belefulltak.

— **Százhatvanéves a londoni Morning Post.** A londoni Morning Post című napilap most ünnepli 160-ik éves jubileumát s a mai száma érte el az ötvenezredik kiadást. A lap jubileuma alkalmából az angol király és a welszi herceg üdvözlőiratot küldött a lapvállalat-hoz.

— **Négy fiatal betörő kifosztotta özv. Reiter Józsefné ruháját.** A rendőrség bünygyi osztályán tegnap délelőtti feljelentést tett özv. Reiter Józsefné ismeretlen tettes ellen, aki lakásának ablakán behatolva 25.000 lej értékű ruhaneműt lopott el. A bevezetett rendőri nyomozás mára eredményt produkált, mert a tetteseket négy munka nélküli csavargó személyében sikerült letartóztatni. Dénes Lajos, Ciuberca Alexandru, András Ferenc és Orbán János munkanélkülek elhatározták, hogy betörőbandát alakítanak. Eddig több betörést követtek el, de az özvegy Reiterné lakásán lopott ruhaneműk értékesítésénél rendőrkézre kerültek. A lopott dolgok nagyrésze előkerült. A rendőrség most állítja össze a betörőbanda hűnlajstromát.

— **Férfiruhát lopott a fürdőből.** Tegnap délután egy férfi rohant ki a Timár-uccai Kristály-fürdő épületéből, karján egy férfi ruhával, nyomában pedig a fürdő személyzete. A menekülő a Postakert-ucca felé vette menekülése irányát s szerencsétlenségére egyenesen az éppen arra járó Nemes Jáchim rendőrkormányos karjaiba szaladt, aki lefogta és előállította a kerületi rendőrségen. A rendőrségen kiderült, hogy az elfogott férfit Andor Jánosnak hívják, nagyváradi illetőségű és állítólag süketnéma. Andor a fürdőben egy rend férfi ruhát lopott el és azzal akart elmenekülni. A vizsgálat folyamán olyan gyanúok merültek fel, amelyekből arra következtet a rendőrség, hogy az állítólagos süketnéma nem néma, csupán szimulál. Éppen ezért a rendőrség szükségesnek látta, hogy Andor Jánost hatósági orvossal vizsgáltassa meg, ami holnap fog megtörténni.

Iskolakönyveket negyedáron vesznek, szükségesséket féláron adnak.

Bármilyen tudományos, vagy szépirodalmi könyv valamint részerek

olcsó árban kaphatók!

KESZÉY ALBERT

könyv- és papírkereskedőnél,
Cluj-Kolozsvár P. Unirii (Főter) 7.

— **Közgyűlési meghívó.** A Kolozsvári Gazdasági Egylet folyó évi szeptember hó 25-én, vasárnap d. u. 4 órakor a Magyar-uccai református iskolában (Magyar-u. 115. sz. a.) rendkívüli közgyűlést tart, amelyre az egyesület tagjait ezúton is meghívják. A gyűlés fontosabb tárgyai: Állatbiztosítás és a kölcsönös temetkezési intézet ügye.

— **Érdekes vasgyűrű egy a Regátban talált golya lábán.** Stoenesti községben, Muscel megyében a csendőrség rendes őrzőjét végezve, a falu határában levő tó mellett egy sánta golyát talált. A csendőrök megfogták a szép madarat és haza vitték. Megfigyelték, hogy miért sántít, s akkor észrevették, hogy a ballábán egy reászorított fényes rézleme van. A rézlemezen pedig ez a felírás: „2502 P. Scorgard R. Viborg. Banmarc Európa.” Minden valószínűség szerint a lemezket akkor szorították a golya lábára, amikor még kicsi volt, majd a golya megerősödve, megszökött gazdájától. Amint nőtt, a lemez annyira szorította a lábát, hogy most társaival nem tudott elrepülni és úgy maradt azon a vidéken, ahol megtalálták. A csendőr levette a szorító gyűrűt a golya lábáról, amelyet nagy buzgósággal gyógyít, hátha utat adhat neki az őszi vándorlásra.

— **Agyonlőtte magát egy rendőrfelügyelő a Népligetben.** Különös öngyilkosság történt tegnap a budapesti Népligetben. Az egyik bokor alján halva találták dr. Beregszászy Gyula 36 éves rendőrfelügyelőt. A halott mellett egy kis cédula hevert, amelyen ceruzával bejelenti a rendőrfelügyelő, hogy öngyilkosságot követett el, mert idegei nem bírták már a további életküzdéssel. Barátai és ismerősei állítása szerint Beregszászy rendőrfelügyelőt még soha nem látták mosolyogni, magával meghasonlott embernek tartották, aki valószínűleg pesszimizmusában, életuntságában követte el végzetes tettet.

— **Felvágta az ereit egy szép táncosnő.** Tegnap reggel a budapesti „Kék egér” mulató egyik táncosnője, Heisler Edit, öngyilkosságot kísérelt meg lakásán. Heisler Edit a mulató legfelkapottabb kis táncosnője reggel csak későn ért haza alhérlati lakásába. Barátnője, aki ugyancsak táncosnő s alkivel együtt lakik, valamivel később ért haza. Mikor benyitott a szobába, Heisler Editet hörögve, vértócsa közepén találta a földön. A fiatal nő konyhakéssel felvágta az ereit. A mentők azonnal elsősegélyben részesítették. A rendőrség megállapította, hogy a táncosnő ittas állapotban követte el az öngyilkossági kísérletet.

— **Tűz Nagyszopor községben.** Ma délelőtti a kolozsmegyei nagyszopori düllőn ismeretlen tettesek felgyújtották a szénaboglyákat. A falu lakosainak oltási kísérlete hiábavalónak bizonyult, mivel a tűz hamar terjedt. A gyújtogatók kézrekerítésére a csendőrség bevezette a nyomozást.

Asszony, aki gyilkos lett, mert szerette a férfiakat

Egy megrendítő falusi dráma fináléja a kolozsvári törvényszéken

CLUJ-KOLOZSVÁR. Egy évvel ezelőtt Kolozsvárról telefonhoz hívták Varjas Istvánné mócsi lakost. A leánya telefonált. Meghalt az édesapja. Az asszony könnyes szemmel hallgatta végig a telefon-üzeneteket.

Ebből indult ki az a csodálatos dráma, amely még ma sem jutott befejezéshez a kolozsvári törvényszéken.

Varjas Istvánné a postáról egyenesen hazament. Fekete kendőt öltött magára, gyászfátyollal vont a fejére, és a fényképét is. És becsülett, tisztességgel megsiratta. Pedig áldott rossz ember volt szégyen. Iszákos volt. Korcsmába járt. Ütötte verte az asszonyt s a gyermekeket. A fehércselédeknek meg nem volt maradásuk mellette. Mindegyikkel paráználkodott. Sőt egy nap, Uram Isten! — borzadt meg az asszony a visszaemlékezésről, — vérfertőzésen érte az urát a saját lányával is. Rettenetes...

Az asszony türt és szenvedett. Aztán mikor nem bírta tovább ezt az életet, összeesomagolta kis batyuját és elment.

Amikor Varjas István megtudta, hogy felesége világgá ment, nem bírta elviselni a szégyent. A faluban ujjal mutattak rá, s már a szégyenebb gazdák sem ültek le vele egy korcsma asztalhoz. A végzete is itt kezdődött. Vörösbort töltött a korcsmáros az üvegbe. Sokat. És Varjas István egyszer csak lefordult a székről. Oldalt biccentette a fejét, mintha el akarna köszönni az élettől, hörgött és véres nyál csurgott a száján. Autóra tették és Kolozsvárra hozták. Itt aztán meghalt. Az asszony, amikor megtudta az ura szerencsétlenségét, hazasietett és úgy tett, mintha sohasem ment volna el. És csendesen megkönnyezte az urát.

Azóta egy esztendő telt el. Nagy fakeszt hirdeti a temetőben, hogy e sirhant alatt alussza örök álmát Varjas István gazdálkodó, aki Isten kegyelméből élt 46 évet. Dudva nőtte be a sírját. A nép is elfeledte. Felesége is levetette a fekete kendőt. A házhoz új gazda került. Mokány Péter. Hegyes bajusszu fiatal legény, akinek nem az asszony, hanem a birtok kellett. Egy szép napon már a dob is megperdült a kis birtok előtt s egymás után vándorolt a végrehajtók szekere a sok régi kedves butordarab. Aztán a házat, majd a földet árverezték el s az asszony hajléktalan maradt. Válopert adott be a fiatal ura ellen s a törvényszék el is választotta őket. De az asszony nem tudott férj nélkül élni. Azt mondta, hogy lelki szükségét érzi a férfiembernek. Az egyszerű falusiak nem tudták ezt. Ezért csak azt

mondták néhai Varjas István feleségéről, hogy ucca rongya lett. Hogy mindenkinek odaadja magát. Bűzös pálinkás odukban krajcárért méri a szerelmét ittas falusi legényeknek.

Egyszer valaki ezt a szemébe is vágta. Az asszony fejszét ragadott s a 21 éves Petre Josif, az életerős, pirosposzgás arcú falusi legény szétzúzott fejjel véresen esett össze. Nagy csődület támadt. A részeg legények félholtra verték az asszonyt, míg a csendőrök jöttek, akik aztán letartóztatták az egykori Varjasnét.

Igy került az ügy a kolozsvári törvényszékre, ahol gyilkossággal

vádolják az asszonyt.

A komor fekete talláros bíró felteszi az első kérdést:

— Bűnösnek érzi-e magát?

— Igen, bűnös vagyok, — feleli az asszony. — És töredelmesen mindent bevall.

A bírák szemében is ott csillog a megértés, de hiába, ők bírák és a törvény őrői. A védő menteni próbál. Az asszony görcsös sírásban vonaglik. A teremben nagy csend honol. Ítéletet várnak. A bíróság azonban elhalasztotta az ítélethozatalt s így Varjas Istvánné szomorú lelke még mindig nem szabadult fel a nagy gyötrelmetől.

Titokzatos hirtelen halál Kolozsváron

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma a késő délelőtti órákban a Str. Sobarilor 1. szám alá telefonálták ki a mentőket Kovács József 36 éves kereskedőhöz. A beteg már halálán volt. Teljesen élettelen állapotban feküdt, mire a hozzátartozói megrémülve értesítették dr. Grigoriu Ilie szolgálatos mentőorvost, aki azonnal a helyszínre sietett. Azonban, mire a segítség megérkezett, az

orvos már csak a beállott halált tudta megállapítani. Azt azonban még ezideig nem sikerült megállapítani, hogy mi okozta tulajdonképpen a kereskedő hirtelen halálát. A boncolás eredménye fogja majd kideríteni, hogy Kovács József öngyilkos lett-e vagy esetleg nem-e mérgezésnek esett áldozatul.

Véresre vertek egy soffórt a Pap-ucca sarkán

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az éjszaka folyamán megdöbbenő uccai brutális halál történt. Petrean Sándor 28 éves Krizbai-ucca 44. szám alatt lakó soffór hazafelé tartott, amikor szembe találkozott régi haragosaival. A megdöbbenő soffór, mielőtt szóhoz jutott volna, támadója már jól irányított botütésekkel ütlegelni kezdte. Nem szólt egy szót sem, csak verte megrémült haragját, amíg az valósággal elszédült az ütlegektől. Miután az éjszakai verekedő elvégezte a dolgát, eltűnt

az éjszakában, vérben hagyva a szerencsétlen soffórt. Petrean Sándort egy véletlenül arra vetődött járőkelő találta meg és betámogatta a mentőállomásra, ahol dr. Matache István szolgálatos mentőorvos részesítette a beteget első segélyben és kötözte be annak vérző sebeit. Orvosi megállapítás szerint az összevert fiatalembernek a homlokán a bot egy 4 centiméter hosszúságú és egészen a csontig érő mély sebet ejtett.

Kegyetlen rablógyilkosság áldozata lett egy vendéglősné

BUDAPEST. Borzalmas bűntény történt tegnap reggel a Budapest mellett levő pesthidegkuti malomcsardában. A csárdát Jandák Józsefné vezette, aki napközben csak egy kis cselédleánnyal szokott ottlón tartózkodni. Tegnap reggel egy kerékpáros vendég jelent meg a csárdánál, aki előbb italt rendelt, majd pénzt követelt. Egyszer csak a ház udvarán nagy zaj és kiabálást hallottak. A vendéglősné segítségért kiáltott, ugyanabban a pillanatban

s a vendéglősné vértől ázottan holtan terült el a földön.

A vendég ezután átment egy másik szobába és onnan egy kis kasszát vett elő, amellyel aztán kiment az uccára, felült a biciklire és tovább rohant.

A csárda előtt ekkorra már nagy tömeg gyűlt össze a kis cselédleány sikoltozására, néhányan a gyilkos után szaladtak, hogy elfogják, de a gyilkos addig már kerekét oldott és elmenekült.

A szomszédos Solymár irányában ugyanebben az időben láttak

egy egyszerűen öltözött pupos embert, aki kerékpáron száguldozott végig a községe s minden gyanu erre a különös emberre irányult.

A csendőrség erélyes nyomozást vezetett be az ügyben a tettes kiderítésére s rádió körözés alapján az éjjeli órákban sikerült is elfogni a bécsi országúton.

A kegyetlen gyilkos valószínűleg a statáriális bíróság előtt fog majd számot adni tettéről.

A „falu boszorkánya” meggyilkoltatott egy fiatal leányt

PETROZSÉNY. Todica Ilonka 21 éves cämpulungi fiatalleány már régóta szerelmes volt egy falubeli fiatal legénybe. Egy idő óta azonban észrevette, hogy egyik barátja Mihaileanu Rozália mindegyik elakarja csábítani az ő jövőbeli vőlegényét. A fiatalleány elkeseredésében elment a falu boszorkányához, az öreg Évához és tőle „jó szót” kért, hogy a riválitástól megmenekülhessen. Nem lehet azonban tudni, hogy milyen volt ez a „jó szó”, amit Ilonka a boszorkánytól kapott, de az bizonyos, hogy Mihaileana Rozáliát tegnap szülei lakásán halva találták meg. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a fiatalleányt megmérgezték. A csendőrség azonnal lefogta Ilonkát, aki bevallotta, hogy a mérget Évától, a vén boszorkánytól kapta. A csendőrség mindkét elvetemült nőt a dévai ügyészségre kísérte.

Századik születésnapján kilakoltattak egy munkanélkülit

LONDON. Érdekes kilakoltatási eset tartja izgalomban az angol főváros szegényebb közönségét. A legöregebb angol munkanélkülit, Silas Viviant, éppen századik születésnapján lakoltatták ki. Az öreg munkanélküli aznap még egy érdekes levelet kapott. A levelet a királyi kabinetiroda küldte. A király és a királyné szokás szerint szerencsekívánataikat küldték a száz éves angol polgárnak. Ugyanakkor kapta a másik értesítést. Ezt a kerületi bíróság küldte és felszólította a száz éves embert, hogy 48 órán belül költözzön ki lakásából, mert adós maradt a házbérről. A kilakoltatás napján több ezer munkanélküli fenyegető tüntető menetben vonult fel Vivian lakása elé és elkergette a hatósági embereket.

Ugyanezzel egyidőben Newyorkból is megrendítő híreket közölnek a munkanélküliségről. A rendőrség hetenként összeírta azokat a családokat, amelyeknek családfenntartója munkanélküli van.

Majdnem egymillió ember éhezik Amerika legnagyobb városában.

Ez a szám azonban távolról sem végleges, sőt meg fogja haladni a milliót. Legalább 75 millió dollárban számítják ki azt az összeget, amelyre ezen a télen szükség van, hogy némileg segíteni lehessen az inszégeseken.

Nyaralásból hazatérők első útja CZINK-hez vezet,
♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦ hogy ruháit kevés pénzért rendbe tegye ♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj—Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64—66. Telefonszám: 61.